

HABERLER > EKONOMI HABERLERİ

Başbakan Yardımcısı Şimşek: 'Dolar kontrol altında'

#Dolar

#Euro

#Çin

Haziran 03, 2018 14:59

El
al
ar
öi

Haberin Devamı ▾

Şimşek, Kanal 7'de Başkent Kulisi programına katılarak gündeme ilişkin soruları yanıtladı.

Seçim atmosferinin sorulması üzerine Şimşek, ramazan ayında insanların siyasi etkinliklere katılımının sınırlı olduğunu dile getirdi.

Şimşek, son dönemlerde yaşanan döviz hareketliliklerine ilişkin ise "Şu anda nispeten kontrol altında. Son dönem liradaki değer kaybının iç ve dış boyutu var. Değer kaybının dış boyutunda 3 temel trend var. Birinci trend ABD doları yılbaşından bu yana hemen hemen dünyadaki bütün para birimlerine göre değer kazandı, bu genel bir trend. İkinci konu, küresel olarak faizlerin arttığı bir dönemdeyiz. ABD başta olmak üzere **Dolar** faizi yükseliyor. Üçüncü faktör petrol ithal eden ülkelerle ilgili, petrol fiyatları 40 dolarlara kadar inmişti 80 dolara kadar çıktı. Bu 3 faktör bir anda genel anlamda etkili oldu." diye konuştu.

Türk lirasının bu noktada negatif yönde ayrıştığını ifade eden Şimşek, şu değerlendirmelerde bulundu:

Haberin Devamı ▾

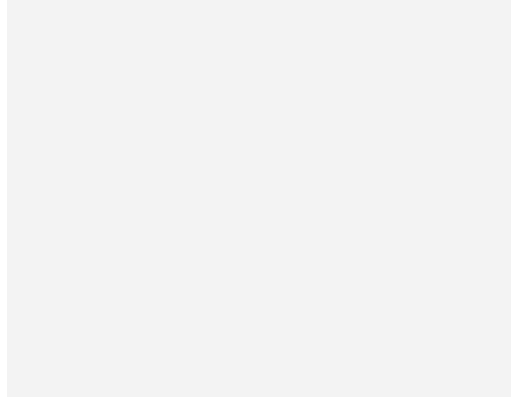

"Bunda da birkaç faktör var. Alınan seçim kararını **Piyasalar** takdir etti. Türkiye yakında reformlarla yoluna devam edecek. Fakat tam o aşamadayken Standard and Poor's notumuzu düşürdü. Normalde bize bir takvim veriyorlar, bundan sonraki gözden geçirmeyi 'şu tarihte yapacağız' diyorlar. Şimdi seçim kararı alınmış piyasalar bu kararı doğru bulmuş ve bunu olumlu yönde fiyatlamış ama bir kuruluş çıkıyor ve notu düşürüyor. Bu bir kere havayı bozdu. Kale alsan da almasan da küresel yatırımcı bunu dikkate alıyor. Türkiye'de para politikası duruşuna ilişkin uzun süredir tartışmalar var ve bunlar yeni boyutlar kazandı. Bunlar da etkili oldu. Seçime giderken partiler birtakım vaatlerde bulunuyor, en az popülist olan AK Parti. Orada da 'Acaba maliye politikasında da sorun olacak mı' diye soru işaretleri var. Bu da diğer bir husus. Şu ana kadar uygulanan tedbirler etkili ve yönetilebilir. AK Parti'nin son 15 yılda bu kadar seçim

kadar açıklanan tedbirler sınırlı ve yönetilebilir. AK Parti'nin son 15 yılda bu kadar seçimi, referandum, iç ve dış şoka rağmen mali disiplindeki duruşu bellidir."

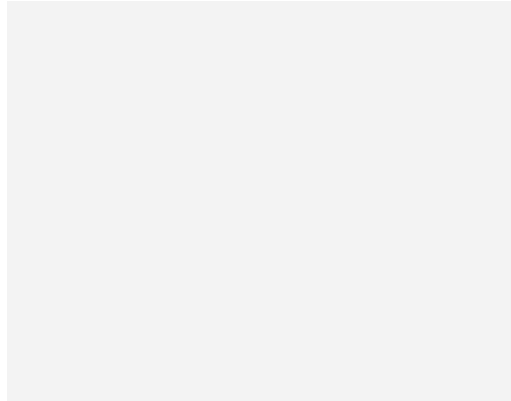
Şimşek, para politikasında çok güçlü bir adım attıklarına işaret ederek, şunları kaydetti:

Haberin Devamı ▾

"Normalleşmeye gittik. Arkasından iletişim tarafını güçlendirdik. İstanbul'da, Londra da çok kapsamlı iletişimde bulduk. Orada da olay durulurken bu defa Fitch, 25 Türk bankasını yakın izlemeye aldı, arkasından da Moody's adımı geldi. Şimdi böyle bir durum var. Dolayısıyla 2013'te başlayan çok boyutlu süreç bir anlamda devam ediyor. Ben komplo teorilerine sığınan biri değilim, dışarıda Türkiye'ye bakış açısı belli. Suriye'de bir çıkar çatışmamız var, bizim için Suriye kaynaklı yaşamsal bir tehdit var. Burada NATO ortağımızın duruşu belli, FETÖ ile mücadele bir demokrasi mücadelesidir. Devlet bununla bu kadar güçlü mücadele yaparken batı bunu farklı okuyor ya da yorumluyor. Bu ister istemez küresel ilişki ağımıza yansıyor. Onun için olay basit bir şekilde bir cari açık ya da enflasyon meselesi değil. Bugün altın hariç cari açığımız yüzde 4,5 civarında. Enerji ithalatını bir kenara bırakırsanız bu sene içerisinde cari fazla olacak."

Haberin Devamı ▾

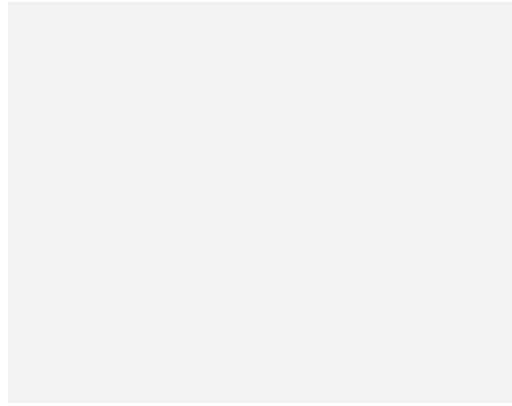

"DIŞ TALEP KAYNAKLI BÜYÜME SÜRECİNE GİRDİK"

Şimşek, ekonomide yeniden dengelenme sürecine girildiğine dikkati çekerek, "Eğer sizin

sorununuz cari açıklasa ve enflasyonsa bu düzeliyor. Türkiye'ye karşı dış talep güçlü, ihracatımız artıyor. **Turizm** muazzam bir ivme içinde. Etrafımızdaki komşu ülkelerin petrol fiyatlarının etkisiyle gelirleri arttı. Dış talep büyümeyi destekleyecek. Bu dış talep kaynaklı enflasyon ve cari açık yaratmayan büyüme sürecine girdik demektir. İç talep de sıkılaştan finansal koşullar nedeniyle daha makul bir hızda gidecek bu nedenle iç talebin bir miktar kontrol altında olduğu, dış talebin güçlü olduğu durum ekonomide 'yeniden dengelenme' anlamına gelir. Bu, cari açık, enflasyon yaratmayan makul düzeyde büyümeyi öngören bir büyüme döneme giriyoruz demektir. Onun için kaygılara gerek yok. Para politikasında normalleşme, sadeleşme sağlandı. Maliye politikasına ilişkin endişeler yersiz. Çünkü son 15 yıllık geçmişimiz belli, çok sayıda referandum ve seçim yapılmış her defasında biz mali disiplini devam ettirmişiz. Burada da devam ettireceğiz. Ama gerekirse de tedbir alacağız ve harcamaları keseceğiz." şeklinde konuştu.

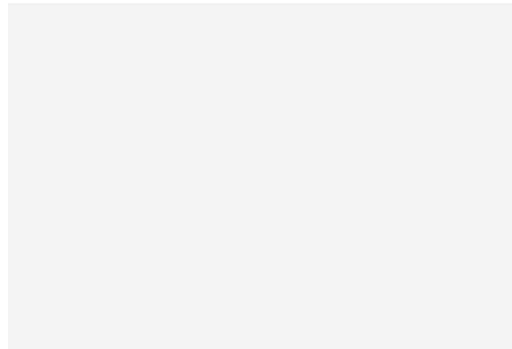
Haberin Devamı ▾

"BUNLARIN HEPSİ TESADÜFSE SAYGI DUYARIM"

Şimşek, ekonomi dışı faktörlerin seçimde sonra çok fazla etkili olmayacağını belirterek, "Seçim kararı aldıktan sonra piyasalar olumlu tepki verdi ama bir kredi derecelendirme kuruluşu negatif açıklama yapıyor takdiri size bırakıyorum. Birkaç örnek daha vereyim. Para politikasında açısından yaptığımız faiz artışı güçlü bir adım. Bunun hemen ertesi günü 'Halk Bankasına şu kadar ceza kesilmiş ve bunu hükümet seçim sonrasına ertelemek için, vatandaşta panik olsun diye, bir heyet göndermiş' diye bir dedikodu çıktı, bu tamamen yalan. Bir de bunu söyleyen bazı partilerin üst düzey yetkileri. Zamanlamasına bakın. Hemen aynı gün ABD, İran'a ilişkin bir yaptırım listesi açıkladı içine birkaç tane Türk firması koydu. Bunların hepsi tesadüfse saygı duyarım." değerlendirmesinde bulundu.

Haberin Devamı ▾

Türkiye'nin son 15 yılda ortalama yüzde 5,7 büyüdüğüne dikkati çeken Şimşek, gelişmekte olan ülkeler arasında Çin, Hindistan ve Endonezya dışında dünyada bu hızla büyüyen tek ülke olduğunu söyledi. Şimşek, "Yanı başımızdaki kaos, konjonktürel gelişmeler, hain darbe girişimi, dışardaki ilişki ağımızdaki bozulma, bunların lira üzerinden etkisinin geçici olduğunu düşünürseniz, orta uzun vadede, bu büyüme performansı ile liranın reel efektif bazda güçlenmesi öngörülür." dedi.

Şimşek, seçime kadar döviz kurlarında bir dalgalanma bekleniyor mu sorusuna, "Biz para politikasında çok güçlü tepki verdik, vermeye devam edeceğiz. Oradaki belirsizliği kaldırdık. Merkez Bankası'nın elinin kolunun bağlı olmadığı net bir şekilde ortada. Gerekeni yaptık. Mali politikasına ilişkin de 15 yıllık performansımız ortada. Bugün devletin borcunun milli gelire oranı yüzde 28, bu oran 2002'de yüzde 72'ydi. Bize benzer ülkelerin ortalaması yüzde 49. Dünyada ortalama yüzde 80'in üzerinde." yanıtını verdi.

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Londra temaslarında para politikasına ilişkin endişelerin önemli ölçüde giderildiğini belirterek, "Temel kaygı buydu. Nitekim bu görüşmelerin ardından fon girişi de başladı." dedi.

Merkez Bankası Başkanı Murat Çetinkaya ile geçtiğimiz günlerde Londra'da finans kuruluşları temsilcileri ve yatırımcılarla bir araya geldiğini anımsatan Şimşek, yatırımcılara önemli mesajlar verdiklerini ifade etti. Para politikasına ilişkin endişelerin önemli ölçüde giderildiğine dikkati çeken Şimşek, "Temel kaygı buydu. Nitekim bu görüşmelerin ardından fon girişi de başladı." ifadesini kullandı.

Şimşek, sonrasında lirada yaşanan değer kaybı sürecinin, reyting kuruluşlarının açıklamaları, döviz pozisyon açığı olan firmaların veya vatandaşların döviz talebinden kaynaklandığını kaydetti.

Seçim sonrasına ilişkin perspektifin önemli olduğuna işaret eden Şimşek, yeniden dengeleme sürecinin başladığını ve politika setini güçlendirmeye devam ettiklerini bildirdi.

Şimşek, bazı konulara ilişkin soru işaretlerinin köklü bir şekilde giderildiğini ifade ederek, "Dışarıdakiler de bunu söylüyor, aslında Türkiye'nin çok ciddi çözülemeyecek bir sorunu yok. Fakat FETÖ, bölücü terör örgütü ve Türkiye ile rekabet içinde olan menfaatleri çatışan birçok kesim tarafından ülke, ciddi şekilde dışarıdan kara propaganda ve algı ile gerçeklik arasında farkı büyütecek bir sürecin içine sokuluyor. Allah'ın izni ile seçim sonrasında bunların hepsi tarih olacak. Çünkü 5 yıllık yeni bir dönem başlayacak. O 5 yılda milletin iradesi en güçlü bir şekilde Meclis'e, doğrudan doğruya hükümete ve dolaylı olarak yargıya yansımış olacak. Bizim gördüğümüz resim, anketlerden gördüğümüz kadarıyla milletimiz istikrardan yana. Ama önemli ölçüde de milli menfaatlerimizi koruyacak bölgesel ve küresel anlamda Türkiye'yi güçlendirecek bir sonuç olmalı, o da Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK Parti hükümetinin iktidarda kalması." diye konuştu.

"AK PARTİ VAATLERİNİN KAYNAĞINI 3 FAKTÖR İLE KARŞILAYACAĞIZ"

Emeklilere bayram ikramiyesi ve diğer seçim vaatlerine ilişkin bir soru üzerine de popülizmin bir tuzak olduğunu ifade eden Şimşek, "Ben prensip olarak ülkenin kendi imkanları içerisinde, dışarıya muhtaç olmadan, yeni dengesizlikler yaratmadan yoluna devam etmesini tercih ve telkin etmiş birisiyim." dedi.

Şimşek, seçimlere giderken AK Parti'nin emeklilere yönelik attığı adımın toplam maliyetinin yaklaşık 22 milyar lira olduğunu belirterek, 65 yaş aylığı ödemeleri de eklenince bunun maliyetinin toplamda 24 milyar liraya denk geldiğini kaydetti. Şimşek, "3600 ek gösterge" vaadinin maliyetinin de 3-3,8 milyar lira arası bir rakam olduğunu ifade ederek, bunlar ve diğer tüm vaatlerin toplamda 27-30 milyar lira civarında bir maliyetinin olacağını, bunun milli gelirin yüzde 1'ine bile denk gelmediğini, ilk açıklanan paketin maliyetinin ise milli gelirin yüzde 0,7'sine karşılık geldiğini belirtti.

Maliye politikası tedbirleri ile bunları telafi edebilmenin nispeten kolay olduğunu dile getiren Şimşek, şunları kaydetti:

"Şu anda sahada muhalefet partilerinin vaatlerinin maliyetlerini toplarsanız, üst üste koyarsanız yaklaşık 200-400 milyar lira arası vaatten bahsediyorsunuz. Dolayısıyla realiteden kopuk olduğu net. Önemli olan burada kaynağı da ortaya koyabilmek. Bugüne kadar AK Parti'nin taahhüt ettiği harcama miktarı milli gelirin yüzde 0,8-0,9 civarında. Bunun için biz kısmen harcama kesintilerine gideceğiz. Cumhurbaşkanımız açıkladı, bakanlık sayısı ciddi şekilde düşürülecek. En sağlıklı harcama kesintisi, ideal olarak devletin küçültülmesi lazım. Ardından vergiyi artırmadan tabana yayacak, vergi reform tasarımız zaten Meclis'te, bununla yine gelirleri artıracacağız. Üçüncü olarak da dünya ve Türkiye'de ekonomik faaliyetler dijitalleşiyor. Giderek kayıt dışı kalmak gerçekten zor. Bu alanda çok ciddi yatırımlar yapıldı. Bu üç faktör, bir, harcama kesintisi, iki, verginin tabana yayılması, üçüncüsü teknolojinin kullanılarak risk değerlendirme modeli ile ekonominin kayıt içine alınması ile çok rahat bir şekilde AK Parti hükümetlerinin vaatlerini karşılayabilecek bir model öngörüyoruz. Bunları açıkladığımda yatırımcılar tarafından satın alınıyor."

"DEVLETİN AŞIRI BORÇLU OLDUĞUNU İDDİA EDEMEZSİNİZ"

Şimşek, muhalefetin Türkiye'nin borç yükünün giderek arttığına yönelik eleştirilerini de değerlendirerek, şöyle konuştu:

"Türkiye'nin bütün borcu, vatandaşın, bankaların, reel sektörün, devletin bütün borcunun milli gelire oranı yüzde 142. Bize benzer gelişmekte olan ülkelerde bu oran yüzde 211, gelişmiş ülkelerde bu oran yüzde 390. Dolayısıyla Türkiye gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş ülkelere göre en az borçlu ülkeler arasında. Türkiye yüksek borçlu ülke değildir. Devletin bütün kamu borcunun milli gelire oranı brüt olarak yüzde 28, net olarak yüzde 8,5. Gelişmekte olan ülkelerde bu oran yüzde 49, bütün dünyada bu ortalama yüzde 82. Biz dünyaya göre üçte bir borçluyuz. Devletin aşırı borçlu olduğunu iddia edemezsiniz, kim iddia ediyorsa rakamları okumasını bilmiyordur ya da yalan yanlış bilgilerle siyaset yapıyordur."

Türkiye'nin hane halkının borcunun milli gelire oranının yüzde 18 olduğu, bu oranın dünyada ortalama yüzde 59 seviyesinde bulunduğu bilgisini veren Şimşek, "Özel sektörün borcunun milli gelire oranı Türkiye'de yüzde 68, bu oran dünyada ortalama yüzde 87. Gelişmiş ülkelerde çok daha fazla, reel sektörün borcunun yarısı döviz cinsinden, o yarısının yarısı da Türk bankalarına dövize endeksli. Aslında durum öyle iddia edildiği kadar vahim değil, ama reel sektörün borçluluk oranı biraz yüksek. Dış borcun toplamının milli gelire oranı yüzde 53, bununun 37 puanı özel sektör borcu ama özel sektörün borcuna bakmak doğru bir yaklaşım değil, çünkü bunların varlıkları da var. Türk şirketlerine varlıklarıyla birlikte bakmak lazım. Borç meselesinde samimi bir şekilde rakamlara bakmak istiyorlarsa şunu görecekler, Türkiye genel olarak en az borçlu ülkeler arasında. Türkiye, hanehalkı ve devletin bilançosu bakımından en güçlü ülkeler arasında." değerlendirmesinde bulundu.

Şimşek, vatandaşları borçlanmada döviz ve faize karşı korumaya aldıklarını, şimdi de bunu büyük şirketler için yapacaklarını belirterek, "Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütün döviz varlıkları döviz borçlarından daha fazla, biz dünyadan alacaklıyız, uzun zamandır öyleyiz. Dolayısıyla iddia edildiği gibi devlet borç batağında falan değil, devlet Cumhuriyet tarihinin en sağlam dönemini yaşıyor." ifadesini kullandı.

"AK PARTİ OLARAK SİYASETE ALAN AÇTIK"

Şimşek, Cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş'ın tutukluluğuna ilişkin soruyu yanıtlarak, Türkiye'nin bütün farklılıklarını zenginlik olarak gören bir parti olduklarını, on yıllarca süren ret, inkar ve asimilasyon siyasetine son verdiklerini, vatandaşların kültürel, siyasi haklarını doya doya yaşaması için yasaklarla mücadele ettiklerini söyledi.

AK Parti olarak siyasete alan açtıklarının altını çizen Şimşek, şu değerlendirmelerde bulundu: "Ama dünyanın hiçbir yerinde normal siyaset mekanizmasıyla terör örgütlerinin iç içe geçtiği durumlara izin verilmiyor. Keşke bahsettiğiniz parti (HDP) kendisini bölücü terör örgütünün güdümünden çıkarabilse, keşke özgür bir şekilde memleket meselelerini konuşarak, tartışarak, mecliste siyaset yaparak çözme yoluna gitse, şiddete, teröre Türkiye'yi tehdite yönelmese.

Türkiye'nin huzuru, kardeşliği, barışı, refahı buna bağlı, biz bu alanı açtık. Şu anda bir sorun varsa herkesin oturup geriye bakarak özeleştiri yapması lazım. Türkiye durup dururken OHAL'i mi getirdi? Gelir gelmez OHAL'i kaldıran hükümet neden OHAL'i getirsin? Türkiye, dünyanın en karmaşık darbe girişiminden birine sahne oldu. 2014'ün ekim olaylarından itibaren Türkiye'ye yönelik çok boyutlu bir terör tehdidi ortaya çıktı. 2016'nın sonuna kadar Türkiye 30 büyük terör saldırısına sahne oldu. Biz OHAL'i bu mecburiyetlerden dolayı getirdik. Yoksa 2 gün dahi bunun olmasını biz istemeyiz. Eğer Türkiye'de terörün belini kırmazsanız bu ülkede ne demokrasi ne huzur ne refah ne de barış olur. En öncelikli konu terör ile mücadeledir. AK Parti hükümetleri de bunu yapıyor."

#Dolar

#Euro

#Çin

BAKMADAN GEÇME!

Putin'in kafasında ne var?
Gerçekten kontrolünü...

#PUTIN

'Eşi benzeri olmayan, yıkıcı
bir hamle!' Rusya Merkez...

#RUSYA UKRAYNA SAVAŞI

Zelenski'nin en güçlü silahı
telefonu! Komedyenliği işe...

#VOLODİMİR ZELENSKİ